

زردی نوزادی چیست؟

این بیماری "ایکتر" یا همان زردی نوزادی است تقریباً ۶۰٪ نوزادان رسیده و ۸۰٪ نوزادان نارس پس از تولد دچار درجاتی از زردی میشوند این زردی معمولاً در سفیدی چشم و پوست نوزاد قابل مشاهده است.

علت بروز زردی:

در اثر تخریب طبیعی گلبولهای قرمز خون، ماده ای به رنگ زرد مایل به سبز به نام "بیلی روبین" در خون ایجاد میشود این ماده بطور طبیعی به وسیله کبد از خون برداشته میشود از آنجا که کبد نوزاد رسیدگی کامل را ندارد در هفته اول تولد معمولاً این ماده در خون زیاد شده و سبب ایجاد زردی میگردد.

چه عواملی می توانند سبب بروز زردی در نوزاد شوند؟

* کوتاه بودن عمر گلبولهای قرمز خون، زیاد بودن تعداد گلبولها و نوع گلبول قرمز نوزاد که بیشتر از نوع جنینی است.

* نارسایی طبیعی کبد نوزاد

* وجود عفونت در نوزاد

* کم کاری تیروئید در نوزاد

* تأخیر در دفع مدفوع نوزاد

* تغذیه ناکافی با شیر مادر

* ناسازگاری بین گروه خون و یا ار هاش (RH) مادر و

نوزاد

* مصرف بعضی داروها توسط مادر

نکات مورد توجه مادران

* ممکن است شما تجربه کافی در تشخیص زردی نداشته باشید زیرا تخمین میزان و شدت زردی نوزاد با چشم و بدون انجام آزمایش بخصوص در نوزادانی که رنگ پوست تیره ای دارند مشکل است و ممکن است منجر به اشتباه شود.

* بنابراین توصیه میشود نوزادانی که از بیمارستان مرخص شده اند بر اساس جدول زمانی تعیین شده توسط پزشک ویزیت و از نظر وجود زردی معاینه شوند.
* برای تشخیص درست و به موقع زردی بهتر است به نوزاد لباس سفید بپوشانید و رنگ پوست وی را در اتاقی با نور کافی و ترجیحاً نور روز و از پشت پنجره بررسی نمائید.

* دقت کنید که زرد شدن پوست از سرو گردن شروع شده و بتدریج به تمام بدن گسترش پیدا می کند بنابراین در صورتی که زردی در کف پا نیز دیده شود نشان دهنده میزان بالای زردی است.

* در صورتی که متوجه زرد شدن پوست نوزاد شدید بلافاصله به پزشک مراجعه کنید تا با آزمایش سریع و به موقع میزان زردی خون نوزاد اندازه گیری شود.

* تجربه کم شیردهی و یا اثرات ناشی از بیهوشی در مادرانی که برای اولین بار صاحب فرزند شده اند و یا از طریق سزارین وزن حمل کرده اند سبب تأخیر در شروع شیردهی و شیردهی ناکافی شده و احتمال بروز زردی در

نوزاد را افزایش می دهد شما باید بدانید که با رعایت روشهای صحیح شیردهی می توانید از زردی پیشگیری نمائید.

* لازم است از کافی بودن شیر خود برای تغذیه نوزاد اطمینان حاصل کنید برای این کار خوب است به نکات زیر توجه داشته باشید:

۱- در صورت کفایت شیر، نوزاد در ۲۴ ساعت ۸-۶ بار پوشک خود را خیس می کند و حداقل ۴-۳ بار مدفوع می نماید.

۲- رنگ مدفوع نوزاد تا روز چهارم تولد باید رو به زردی برود چنانچه رنگ مدفوع سبز یا سیاه باقی بماند نشانه کم خوردن شیر است.

* در صورتی که به بیماری فاویسم مبتلا هستند (کسانی که نمی توانند باقلا و بعضی داروها را مصرف کنند، باید دقت بیشتری داشته باشند زیرا احتمال بروز

زردی در نوزاد شما بیشتر است. علت شیوع زردی

در نوزادان نارس چیست؟

۱- این نوزادان بیشتر در معرض ابتلا به عفونت هستند.

دانشگاه علوم پزشکی دزفول

بیمارستان دکتر گنجویان

آموزش به خانواده

توصیه های مراقبتی در زردی نوزاد

بازنگری تابستان ۱۴۰۰

دفتر آموزش سلامت همگانی

تلفن پیامگیر آموزش سلامت: ۰۶۱-۴۲۴۲۷۱۵۰

تلفن بیمارستان: ۰۶۱-۴۲۴۲۲۰۴۱-۹

آدرس سایت: <http://ghospital.dums.ac.ir>

تأیید پزشک متخصص

کد: ۱۸۲

* چنانچه میزان زردی خیلی بالا باشد و نور درمانی نتواند در مدت معین زردی را کاهش دهد تعویض خون نوزاد روشی مناسب در درمان این بیماری محسوب میشود. در هنگام نوردرمانی از چشم بند و پوشک استفاده شود.

توصیه به مادران

* قطع شیردهی به هیچ وجه توصیه نمیشود (مگر به صلاحدید پزشک معالج)

* استفاده از لامپ های مهتابی خانگی کمکی به درمان نمی کند و تنها سبب تأخیر در درمان صحیح میشود.

* باید از مصرف موادی مثل آب قند ، ترنجبین و شیرخشت خودداری شود زیرا این مواد تأثیر چندانی در درمان زردی ندارند و ممکن است به دلیل داشتن ناخالصی مشکلاتی در نوزاد ایجاد نماید و سبب تأخیر در درمان شود .

منبع: بسته خدمتی مراقبت از نوزاد سالم (وزارت بهداشت) و کتاب ایمن سازی مصوب کمیته کشوری
مشاور علمی: دکتر عباسی احمدی (فوق تخصص نوزادان)
تهیه کننده: الهه جرجانی سوپروایزر آموزش سلامت

۲- عمر گلبول قرمز در این نوزادان کمتر است و در نتیجه بیلی روبین بیشتری در این نوزادان تولید میشود.
۳- کبد نوزادان نارس نسبت به سایر نوزادان کارایی کمتری دارد.

عوارض عدم درمان به موقع زردی نوزادی

در مواردی که زردی شدید بوده و به موقع جهت درمان مراجعه نشود ممکن است عوارض زیر ایجاد گردد .

* بیلی روبین (ماده ای که سبب زرد شدن پوست نوزاد شده) در مغز رسوب کرده و ضایعه عصبی به نام " کرنیکتروس " ایجاد میشود در این حالت نوزاد ابتدا خواب آلود و تحریک پذیر شده به تدریج شیر نخورده و در نهایت با برآمده شدن ملاح ، تشنج و فلج اندامها بیماری کامل میشود.

* بعضی نوزادان در این مرحله فوت می کنند و آنها که زنده می مانند تا آخر عمر مشکلات فلج مغزی ، عقب ماندگی ذهنی و کری را با خود خواهند داشت.

روشهای درمانی بیماری زردی

* نوردرمانی (فتوتراپی) یا استفاده از لامپهای فلورسنت مخصوص ، این روش شیوه ای موثر در کاهش زردی نوزاد است .